ΚΟΝΣΤΡΟΥΚΤΙΒΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΜΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Μπαρούτσου Βασιλική, Μερκούρη Μαρία

Περίληψη εργασίας

- Ανασκόπηση επιστημονικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας σχετικά με τα στάδια του εκπαιδευτικού σχεδιασμού σύμφωνα με τη θεωρία του Κονστρουκτιβισμού με
  - Αναφορά στα **στάδια** του εκπαιδευτικού σχεδιασμού.
  - **Εφαρμογή του Κονστρουκτιβισμού** και του εκπαιδευτικού σχεδιασμού στην προσχολική ηλικία.
  - Περιγραφή της **χρήσης του παιχνιδιού** στη μαθησιακή διαδικασία.

Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός (Κονστρουκτιβισμός instructional design) I

- η διαδικασία καθορισμού στόχων, στρατηγικών, τεχνικών και μέσων για την επίτευξη διδακτικών σκοπών.
- αποτελείται από τρεις φάσεις: την ανάλυση, τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση

Φάση Ι : Ανάλυση

- Σε αντίθεση με την παραδοσιακή εκπαιδευτική διαδικασία η ανάλυση στον κονστρουβικτισμό:
  - δεν έχει προκαθορισμένο περιεχόμενο της διδασκαλίας
  - δεν έχει προκαθορισμένους διδακτικούς στόχους
  - δεν έχει προκαθορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα
- Αναπτύσσει τις ικανότητες και γνώσεις των μαθητών με έναν φυσικό τρόπο
- Προσδιορίζει και τοποθετεί στόχους
  - μέσω της ίδιας της διαδικασίας της μάθησης και κυρίως,
  - Μέσω της διαδικασίας της λύσης ενός προβληματισμού (δημιουργική επίλυση προβλήματος)

Φάση ΙΙ: Σχεδιασμός

- Ο Κονστρουκτιβισμός τοποθετεί στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας **τον μαθητή** και η **γνώση κατακτάται με τη λύση** στο πρόβλημα που έχει τεθεί.
- Ο **εκπαιδευτικός**, σχεδιάζει προγράμματα που θέτουν προβληματισμούς με στόχο την παραγωγή ιδεών για επίλυση με πολλούς τρόπους
- Το **υλικό**
  - μπορεί να αναπτυχθεί εκ νέου και εξ' ολοκλήρου από τον εκπαιδευτή/σχεδιαστή,
  - να επιλεχθεί από ήδη υπάρχον, κατάλληλα επικαιροποιημένο υλικό
  - να παραχθεί συνδυάζοντας ήδη έτοιμο υλικό και πηγές με πρωτότυπο υλικό που αναπτύσσεται για τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική παρέμβαση

Φάση ΙΙΙ : Αξιολόγηση

- Ο Κονστρουκτιβισμός υποστηρίζει ότι οι ερμηνείες κι οι απόψεις δεν είναι πάντα αξιόλογες.
- Παρ’ όλο που οι μαθητές είναι ελεύθεροι να δημιουργήσουν μία δική τους ερμηνεία για τον κόσμο, **οι έννοιες και οι ιδέες υπόκεινται σε έλεγχο**.
- Η αξιολόγηση **εστιάζει στη διαδικασία σκέψης για επίλυση** του προβλήματος κι όχι στη λύση του

Η εφαρμογή του κονστρουκτιβισμού
στην Προσχολική ηλικία
καθιστά τη μάθηση πιο ουσιαστική και ρεαλιστική.

- Προβλήματα στην εφαρμογή:
  - οι κονστρουκτιβιστές δεν θεωρούν αναγκαίες τυχόν προαπαιτούμενες γνώσεις ή ικανότητες των μαθητών σε κάθε επίπεδο.
  - Η από μηδενική βάση προσέγγιση δυσχεραίνει τη θέση των εκπαιδευτικών, όταν καλούνται να σχεδιάσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία Ι

- Στην ελληνική και διεθνή αγωγή του παιδιού, το παιχνίδι είναι η **βασική δραστηριότητα** της προσχολικής ηλικίας.
- Αποτελεί το **σημαντικότερο μέσο** για την κινητική, κοινωνική, γνωστική, συναισθηματική και γενικότερα την όλη ανάπτυξη του παιδιού.
- Εκτιμάται (Vygotsky, θεωρία κοινωνικού κονστρουκτιβισμού) ως η **κορυφαία πηγή ανάπτυξης** στην προσχολική ηλικία.
- Στην κοινωνικο-πολιτισμική θεωρία, το παιχνίδι, καθώς και οι άλλες ψυχολογικές λειτουργίες, είναι κοινωνικό ως προς την προέλευση, διαμεσολαβείται μέσω της γλώσσας και μαθαίνεται μαζί με τους τρίτους -συνομήλικους και ενήλικες- μέσα σε **κοινωνικά πλαίσια**.

Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία ΙΙ

- Το παιχνίδι θεωρείται το κύριο παιδαγωγικό εργαλείο της μάθησης.
- Παιχνίδι και μάθηση είναι δύο αλληλένδετες έννοιες με κεντρική σημασία για την επιστήμη της αγωγής.
- Η προσχολική ηλικία θεμελιώνει τις γνώσεις που ακολουθούν με τα θεμέλια να χτίζονται μέσω δραστηριοτήτων όπως τα παιχνίδια.
- Δημοσιεύσεις αναφορικά με το παιχνίδι υποστηρίζουν ότι «όλα τα παιχνίδια είναι συγχρόνως και μάθηση».

Συμπεράσματα Ι

- Ο Κονστρουκτιβισμός θεωρείται σχετικά νέα παιδαγωγική θεωρία.
- Εκφράζεται με διαφορετικά είδη, όπως τον προσωπικό, ριζοσπαστικό, γνωστικό και κοινωνικό κονστρουκτιβισμό
- Ο Ελβετός ψυχολόγος Piaget, αναπτύσσει το γνωστικό κονστρουκτιβισμό και ο Σοβιετικός ψυχολόγου Vygotsky τον κοινωνικό κονστρουκτιβισμό
- Στόχος των θεωριών αυτών είναι η παιδοκεντρική εκπαίδευση.
- Η γνώση αποκτάται από τα παιδιά με έναν φυσικό τρόπο κι από το περιβάλλον γύρω τους και
- Αποφεύγονται τεχνικές όπως της απομνημόνευσης πληροφοριών

Συμπεράσματα ΙΙ

- Είναι επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας δραστηριοτήτων κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, από την προσχολική ηλικία.
- Έχει μελετηθεί ο τρόπος κτήσης γνώσεων και δεξιοτήτων τόσο από μελετητές του γνωστικού όσο και του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού.
- Το παιχνίδι έχει ουσιαστικό ρόλο.
  - Φανερώνει τις πρώτες δεξιότητες των παιδιών.
  - Καλλιεργεί την κοινωνικότητα.
  - Καλύπτοντας βασικές του ανάγκες.
- Τα παιδιά μέσω δραστηριοτήτων κατακτούν γνώσεις με φυσικό τρόπο, είτε μόνα τους, είτε με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού.
- Η συνεργασία των παιδιών και του εκπαιδευτικού φέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα όσον αφορά τη μάθηση των παιδιών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ